

Xalq so'zi

O'zbekiston —
kelajagi
buguk
davlat

2026-YIL – MAHALLANI RIVOJLANTIRISH VA JAMIYATNI YUKSALTIRISH YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2026-yil 16-sentabr, № 192 (9363)

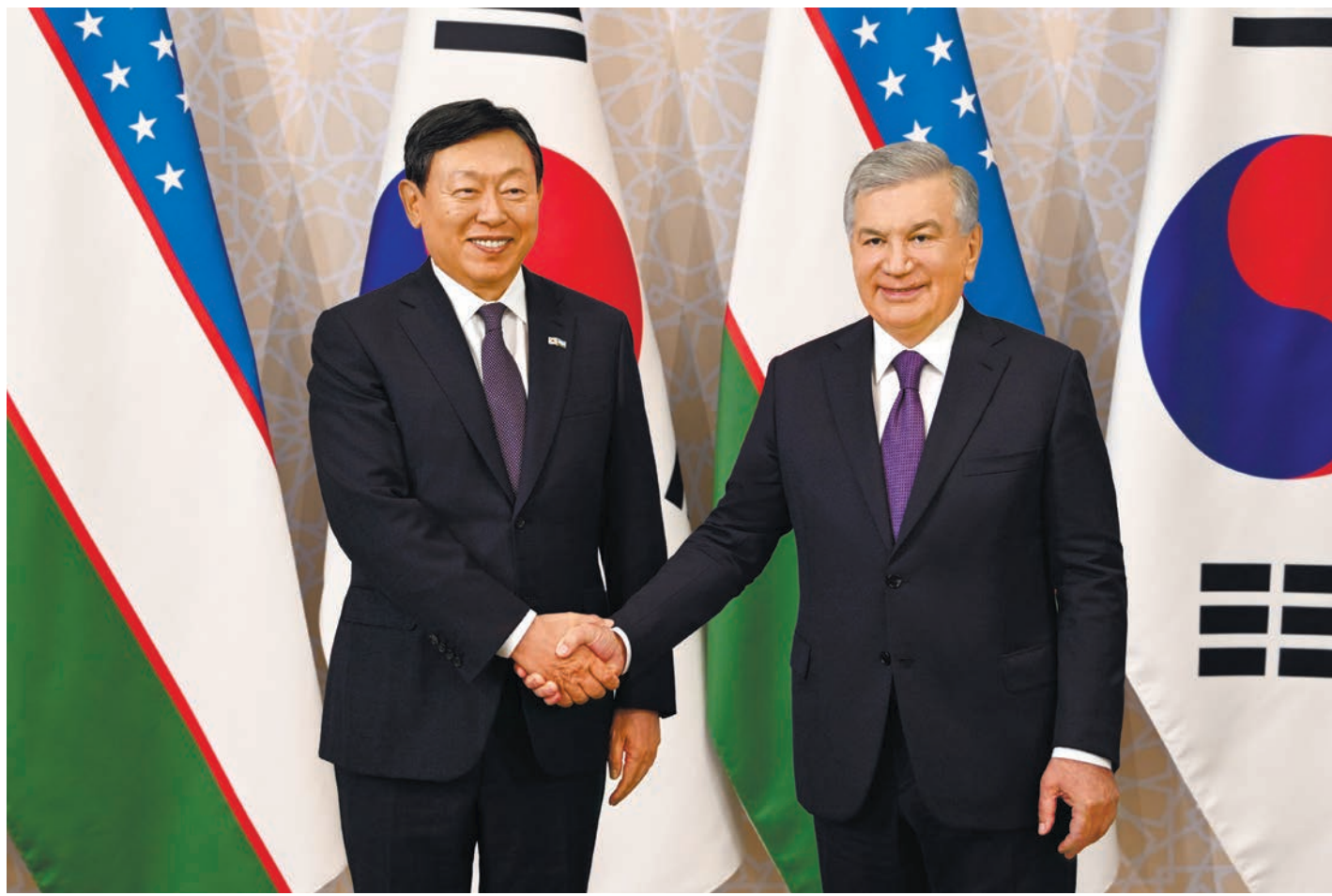
Chorshanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling.

O'ZBEKISTON – KOREYA: INVESTITSIYAVIY IMKONIYATLARNI BIRLASHTIRUVCHI YANGI TASHABBUSLAR

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Koreya Respublikasiga davlat tashrifi doirasida 15-sentyabr kuni Koreya Respublikasi Milliy Assambleyasi Spikeri Cho Chjon Shik, Bosh vazir Xan Son Suk, Koreyaning yirik kompaniyalari va moliya institutlari rahbarlari hamda ushbu mamlakatda istiqomat qilayotgan vatandoshlar bilan uchrashdi. Bundan tashqari, davlatimiz rahbari O'zbekiston – Koreya biznes forumining ochilishida nutq so'zladi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev dastlab Koreya Respublikasi Milliy Assambleyasi Spikeri Cho Chjon Shik bilan uchrashuv o'tkazdi.

O'zbekiston – Koreya alohida strategik sheriklik munosabatlarini ilgari surishda ikki mamlakat parlamentlari muhim o'rin tutayotgani ta'kidlandi.

Parlamentlararo "do'stlik guruhlari"

faol ish olib bormoqda, parlament delegatsiyalarining muntazam tashriflari amalga oshirilmoqda, qonun chiqaruvchi organlarning tegishli qo'mitalari o'rtasida samarali tajriba almashinuvi yo'lga qo'yilgan.

Milliy Assambleya va Koreya xalqaro hamkorlik agentligi ko'magida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining ikkala palatasida "Elektron parlament" loyihasi amalga oshirilmoqda.

Oliy darajada erishilgan, eng avvalo, savdo-iqtisodiy, investitsiyaviy va madaniy-gumanitar aloqalarni kengaytirish bo'yicha kelishuvlarning amalga oshirilishi ustidan parlament monitoringini ta'minlash maqsadida o'zaro hamkorlik mexanizmini yaratish zarurligi ta'kidlandi.

Uchrashuv yakunida 2027-yilda O'zbekiston va Koreya o'rtasida diplomatik munosabatlar o'rnatilganining

35 yilligi munosabati bilan "parlament diplomatiyasi" yo'nalishida bir qator tadbirlar o'tkazishga kelishib olindi.

Shundan so'ng O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Seul shahridagi o'ziga ajratilgan qarorgohda Koreya Respublikasi Bosh vaziri Xan Son Sukni qabul qildi.

Alohida strategik sheriklik munosabatlarini savdo-iqtisodiyot, inves-

titsiyalar, texnologiyalar, transport-logistika sohaslarida yanada mustahkamlash masalalari ko'rib chiqildi.

Innovatsion-texnologik hamkorlikni chuqurlashtirishga ustuvor ahamiyat qaratildi.

Savdo, moliya va investitsiya, raqamli iqtisodiyot hamda kiberxavfsizlik sohaslarida, Koreyaning ilg'or texnologiyalari va O'zbekistonning

xomashyo bazasidan foydalangan holda muhim minerallarni qayta ishlash borasida, shuningdek, transport va temir yo'l infratuzilmasi hamda hududlararo aloqalar yo'nalishlarida sheriklik istiqbollari muhokama qilindi.

(Davomi 2-betda).

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Matbuot xizmati suratlari.

46-BUTUNJAHON SHAXMAT OLIMPIADASI QATNASHCHILARIGA

Hurmatli Olimpiada ishtirokchilari!

Aziz mehmonlar!

Dunyo shaxmat sportining yorqin namoyandalari bo'lgan siz, azizlarni qadimiy va mehmondo'st O'zbekiston zaminida ilk bor o'tkazilayotgan 46-Butunjahon shaxmat olimpiadasining ochilishi bilan chin qalbidan samimiy muborakbod etaman.

Yer yuzidagi 200 dan ziyod mamlakatdan tashrif buyurgan taniqli grossmeysterlar, murabbiylar va shaxmat ixlosmandlari ishtirok etayotgan ushbu nufuzli sport anjumani uch ming yildan ortiq tarix va madaniyat namunalari o'zida mujassam etib kelayotgan ko'hna Sharq durdonasi – azim Samarqand shahrida o'tkazilayotgani bayram shukuhini yanada oshirmoqda. Va o'ylaymanki, sizlar ham buni sezib, his qilib turibsiz.

Bugun bamosoli dunyo shaxmat sporti poytaxtiga aylangan bu ulug' shaharga, jonajon O'zbekistonimizga xush kelibsiz!

Qadrlil do'stlar!

Eng qadimiy intellektual sport o'yinlaridan biri bo'lgan shaxmat bizning mamlakatimizda ham o'zining shonli o'tmishi, maktab va an'alariga ega.

Ayniqsa, mana shu Samarqand shahrini o'zi asos solgan buyuk davlatning poytaxti va Ikkinchi Renessans markazlaridan biriga aylantirgan Sohlabqiron Amir Temur nafaqat strategik fikrlaydigan yengilmas sarkarda, balki mohir shaxmat ustasi ham edi.

Buyuk alloma bobolarimiz – Muhammad Xorazmiy, Abu Rayhon Beruniy, Mirzo

Ulug'bek, Alisher Navoiy, Zahiriddin Muhammad Boburning ilmiy va badiiy asarlarida shaxmatning inson ma'naviy kamolotidagi o'rni alohida ta'kidlangan.

Biz, ana shunday tarixiy an'analarga sodiq qolgan holda, Yangi O'zbekistonda boshqa sport turlari qatori shaxmatni ham "ommaviylikdan – professionalikka" tamoyili asosida eng quyi bo'g'in – mahalladan tortib, ta'lim muassasalarigacha rivojlantirishga ahamiyat bermoqdami. Yurtimizda bu borada ham yangi avlod iqtidor egalari tarbiyalashga qaratilgan yaxlit tizim shakllanmoqda.

Bugungi kunda shaxmat bilan ommaviy shug'ullanuvchilar 2 million nafardan, reytingga ega bo'lgan professional shaxmatchilarimiz soni esa 6 ming nafardan ziyodni tashkil etmoqda.

Bu haqda so'z yuritganda, mamlakatimizda xalqaro grossmeyster unvoniga ega bo'lgan 32 nafar shaxmatchimiz borligini faxr bilan qayd etamiz.

E'tiborli jihati shundaki, 5 nafar yetakchi shaxmatchimiz jahon reytingidagi "eng kuchli yuztalik"dan mustahkam o'rin egallab kelmoqda.

O'zbekiston erkaklar jamoasi FIDE reytingida 204 ta davlat orasida 8-o'ringa, ayollar jamoasi esa 20-o'ringa ko'tarilgani ham diqqatga sazovordir.

Mamlakatimiz terma jamoasining 2022-yilda 44-Butunjahon shaxmat olimpiadasi g'olibi bo'lgani, 2024-yilgi Olimpiadada sovrindorlar safidan joy olgani, iste'dodli

grossmeysterlarimiz nufuzli musobaqalarda Vatanimiz sharafiga munosib himoya qilib kelayotgani, hech shubhasiz, milliy shaxmat sportimiz tarixida yangi sahifalar ochmoqda.

Ayniqsa, navqiron grossmeysterimiz Javohir Sindorovning jahon chempionligi uchun davog'larlar turirida g'olib bo'lib, jahon kubogini qo'lga kiritgani, Nodirbek Abdusattorovning blis bo'yicha jahon chempionatida kumush medalga sazovor bo'lgani, yosh shaxmatchilarimiz xalqaro chempionatlarda yuksak o'rinlarni egallayotgani bizga cheksiz g'urur bag'ishlaydi.

Muhtaram mehmonlar!

O'zbekistonga 46-Butunjahon shaxmat olimpiadasiga mezbonlik qilish huquqi berilganini biz xalqaro sport hamjamiyatining yurtimizga bo'lgan yuksak ishonchi sifatida qabul qilamiz.

Samarqand olimpiadasi qizg'in bellashuvlar, yuksak sport madaniyati, halollik va o'zaro hurmat ruhida o'tadi va dunyoga yangi chempionlar va yorqin iste'dodlarni taqdim etadi deb ishonaman.

Ayni vaqtda bu yerda 3-parashaxmat olimpiadasi va 97-FIDE kongressini yuqori saviyada o'tkazish bo'yicha ham barcha sharoitlar yaratildi.

Bu boradagi katta tashkiliy va amaliy ko'magi, yaqin hamkorligi uchun Xalqaro shaxmat federatsiyasi (FIDE) rahbariyati va jamoasiga, shuningdek, barcha hamkor tashkilotlarga samimiy minnatdorlik bildiraman. Ishonchim komil, mazkur yirik sport anjumanlari dunyo xalqlari o'rtasida do'stlik

va hamjihatlikni yanada mustahkamlashga xizmat qiladi. Ular O'zbekistonda shaxmatni yanada ommalashtirish, yosh avlodning intellektual salohiyatini yuksaltirish va mamlakatimizning xalqaro maydondagi nufuzini oshirishga munosib hissa qo'shishi bilan ham ahamiyatlidir.

Qadrlil do'stlar!

Bunday yirik musobaqalar bizning xalqimiz, ayniqsa, yoshlarimiz uchun katta bayram, ulkan mahorat maktabiga aylanishi, mamlakatimizning do'stlik va hamkorlik diyori sifatidagi xalqaro obro'-e'tiborini yanada oshirishiga aminman.

Bugungi olimpiada dunyo yoshlariga muhim bir haqiqatni namoyon etmoqda: insoniyatning umumiy kelajagi kuch emas – aql va bilim, adovat emas – do'stlik va hamjihatlik, befarqlik emas – ezuq maqsadlar yo'lidagi qat'iyat asosida bunyod etiladi.

Sport qanday buyuk kuch, qanday yuksak namuna ekanini bugungi tantanali marosimda ishtirok etayotgan siz, hurmatli sportchilar, faxriylar, ustoz va murabbiylar yaxshi bilasiz.

Ana shunday g'oyat mas'uliyatli va sharaflil ishdagi faol ishtirok etib kelayotgan siz, azizlarga mustahkam sog'liq, barcha jamoalarga yutuq va omadlar, kongress ishiga esa muvaffaqiyatlar tilayman.

Barchangizga zafar yor bo'lsin, O'zbekistonga xush kelibsiz, aziz mehmonlar!

Shavkat MIRZIYOYEV,
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti

O'zbekiston – Qozog'iston: HAMKORLIK ALOQALARI YANADA RIVOJLANADI

Oliy Majlis Qonunchilik palatasida Spiker Nuriddin Ismoilovning Qozog'istonning O'zbekistondagi yangi tayinlangan Favqulodda va muxtor elchisi Yerali Tug'janov bilan uchrashuvi bo'lib o'tdi.

Uchrashuv

Muloqotda keyingi yillarda davlat

rahbarlarining qat'iy siyosiy irodasi va o'zaro manfaatli hamkorlikni izchil rivojlantirishga

qaratilgan sa'y-harakatlari tufayli mamlakatlarimiz o'rtasidagi strategik sheriklik va ko'p qirrali hamkorlik sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tarilgani qayd etildi.

YOSH AVLOD TARBIYASIDAGI USTUVOR YO'NALISH

Toshkent shahrining Olmazor tumanidagi 441-sonli davlat maktabgacha ta'lim tashkilotida "Maktabgacha ta'limda milliy tarbiya modeli – kelajak avlod tarbiyasining strategik yo'nalishi" mavzuida amaliy seminar bo'lib o'tdi.

Tadbir

Unda senatorlar, Maktabgacha va maktab

ta'limi vazirligi, hududiy va tuman bo'limlari rahbarlari hamda ta'lim sohasi mutasaddilari qatnashdi.

Seminarda ta'lim va

tarbiya sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar, yosh avlodni milliy va umuminsoniy qadriyatlar ruhida tarbiyalash, maktabgacha ta'limdan boshlab uzluksiz milliy tarbiya tizimini shakllantirish masalalari muhokama qilindi.

INSON KAPITALI VA YUQORI TEXNOLOGIYALARGA ASOSLANGAN STRATEGIK SHERIKLIK

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning Koreya Respublikasiga davlat tashrifi mamlakatlarimiz o'rtasidagi ko'p qirrali munosabatlarni sifat jihatdan yangi bosqichga olib chiqadigan muhim tarixiy voqeelikdir.

Nuqtai nazar

Davlatimiz rahbarining Koreya Respublikasi Prezidenti Li Chje Myon va boshqa rasmiylar bilan bo'lib o'tgan sarmazmun muzokaralarda tovar aylanmasi va investitsiyalar ko'rsatkichlari izchil o'sib borayotgani, O'zbekistonda Koreya sarmoyasi ishtirokidagi 700 dan ortiq qo'shma korxonalar muvaffaqiyatli ishlayotgani alohida qayd etildi.

Eng muhim amaliy yutuq – tashrif yakunlari bo'yicha umumiy qiymati qariyb 12 mlrd. dollarlik istiqbolli loyihalar to'plami shakllantirilgani hamda Koreya Eksimbanki bilan Strategik hamkorlik dasturining qabul qilinishi bo'ldi. Bu ko'rsatkichlar Janubiy Koreya ishbilarmon doiralarning Yangi O'zbekistondagi islohotlar va barqaror iqtisodiy muhitga bo'lgan yuksak ishonchidan dalolat beradi.

Prezidentimiz Koreya Respublikasi bilan hamkorlikni yanada kengaytirishning beshta ustuvor yo'nalishini belgilab berdi. Bular – savdo aloqalarini karrali kengaytirish, to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalar hajmini oshirish, muhim minerallar

(noyob yer metallari) sohasida uzoq muddatli sanoat zanjirini yaratish, transport-logistika aloqalarini diversifikatsiya qilish, infratuzilma loyihalarini jadal amalga oshirish.

Bugungi global iqtisodiy o'zgarishlar davrida chiplar, elektromobillar va zamonaviy sanoat uchun zarur bo'lgan muhim elektr jihozlarni birgalikda ishlab chiqarish ikkala davlatning global bozordagi raqobatbardoshligini oshiradi. Tashrif arafasida mamlakatlarimiz tarixida ilk bor o'tkazilgan Hududlararo forum poytaxtlar darajasidan viloyat va shaharlar darajasigacha to'g'ridan-to'g'ri hamkorlik ko'prigini o'rnatdi. Ushbu muhim an'anani keyingi manzili sifatida Samarqand shahri belgilangani alohida ramziy va amaliy ahamiyatga ega.

Ikki mamlakat yetakchilarining muloqotida O'zbekiston Respublikasi va Koreya Respublikasi o'rtasidagi investitsiyalar va savdo hajmi sezilarli darajada ortayotgani, biroq hamkorlikni yanada rivojlantirish salohiyati cheksiz ekani alohida ta'kidlandi. Birgalikda amalga oshirilayotgan muhim loyihalar buning yaqqol isbotidir.

YOSH AVLOD TARBIYASIDAGI USTUVOR YOʻNALISH

➡ Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboyeva keyingi yillarda mamlakatimizda taʼlim olish imkoniyatlarini sezilarli darajada kengayganini alohida eʼtirof etib, endilikda taʼlim va tarbiya sifatida oʻzgarishlarga erishish muhim ekanini taʼkidladi.

Milliy tarbiya modeli oddiy tarbiyaviy tadbirlar majmui emas, balki maktabgacha taʼlimdan boshlab umumiy oʻrta, professional va oliy taʼlim bosqichlarigacha davom etadigan yagona, izchil va uzluksiz tizim hisoblanadi. Unda Vatanga muhabbat va milliy oʻzlikni anglash, maʼnaviy-axloqiy fazilatlar va halollik, inson qadr-qimmatiga hurmat, zoʻravonlikka

murosasiz munosabatda boʻlish, oilaviy qadriyatlar, sogʻlom turmush tarzi, huquqiy madaniyat, mustaqil fikrlash, mehnatsevarlik, jamiyatga daxldorlik, tabiat va atrof-muhitga masʼuliyatli munosabatni shakllantirish kabi ustuvor yoʻnalishlar qamrab olinishi nazarda tutilmoqda.

Maktabgacha va maktab taʼlimi vaziri E. Karimova “Vatanparvar, millatparvar, bilimli, itizomli, tashabbuskor va Vatan taqdiriga daxldor avlodni tarbiyalash” shiori ostida ishlab chiqilgan, 3 dan 18 yoshgacha boʻlgan bolalarni qamrab oladigan uzluksiz Milliy tarbiya modelining mohiyati va strategik ahamiyati haqida axborot berdi.

Mazkur loyiha Maktabgacha va

maktab taʼlimi vazirligi tomonidan Senat muvofiqlashtiruvchi asosida tashkil etilgan maxsus ishchi guruh tomonidan maromiga yetkazilmoqda.

Milliy tarbiya modelini samarali joriy etish uchun pedagoglarni tayyorlash va qoʻllab-quvvatlash, ularni zamonaviy metodika va sifatli milliy kontent bilan taʼminlash, ota-onalar, mahalla va jamoatchilik bilan hamkorlikni kuchaytirish muhimligi qayd etildi.

Tadbir doirasida seminar ishtirokchilari maktabgacha taʼlim tashkilotining yangi qurilgan binolari bilan tanishdi. Shuningdek, “Oʻzbek tilini oʻynab oʻrganamiz” platformasi taqdimoti ham oʻtkazildi.

“Xalq soʻzi”.

Oʻzbekiston – Qozogʻiston: HAMKORLIK ALOQALARI YANADA RIVOJLANADI

➡ Ikki davlat oʻrtasida imzolangan Ittifoqchilik munosabatlari toʻgʻrisidagi deklaratsiya hamda Ittifoqchilik munosabatlari toʻgʻrisidagi shartnoma qardosh mamlakatlar munosabatlarini izchil rivojlantirish, koʻp qirrali hamkorlikni yanada kengaytirish va mustahkamlashda muhim huquqiy asos boʻlib xizmat qilayotgani alohida taʼkidlandi.

Oʻz navbatida, Yerali Tugʻjanov samimiy qabul uchun minnatdorlik bildirib, Prezident Shavkat Mirziyoyev rahbarligida Oʻzbekistonda oxirgi oʻn yilda barcha sohalarida amalga oshirilayotgan

keng koʻlamli islohotlarni yuksak baholadi.

Elchining taʼkidlashicha, soʻnggi yillarda Oʻzbekiston xalqaro uchrashuvlar, parlamentlararo hamkorlik va konstruktiv siyosiy muloqotning muhim markazlaridan biriga aylanib bormoqda. Bu mamlakatning ochiq, pragmatik va oʻzaro ishonchga asoslangan parlament diplomatiyasida ham yaqqol namoyon boʻlmoqda.

Ye.Tugʻjanov mamlakatlarimiz oʻrtasida parlamentlararo aloqalar izchil va jadal rivojlanib borayotganini taʼkidlar ekan, davlat rahbarlarining ushbu yoʻnalishga qaratayotgan alohida eʼtibori qonun chiqaruvchi organlar

oʻrtasidagi hamkorlikni yangi bosqichga olib chiqqanini bildirdi.

Oʻzbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi bilan Qozogʻiston Respublikasi Parlamenti Majlisi oʻrtasidagi Parlamentlararo hamkorlik kengashi strategik sheriklik va ittifoqchilik munosabatlarini parlament diplomatiyasi orqali yanada mustahkamlashda muhim oʻrin tutgani qayd etildi.

Uchrashuv davomida ikki davlat parlamentlari hamkorlik munosabatlarining hozirgi holati va uni yanada kengaytirish masalalari ham muhokama qilindi.

“Xalq soʻzi”.

Oliy Majlis Senatida MUDOFAA VA XAVFSIZLIK SOHASIGA OID QONUNLAR MUHOKAMASI

Yuqori palataning Mudofaa va xavfsizlik masalalari qoʻmitasi majlisida mamlakat mudofaa qobiliyatini mustahkamlash, davlat sirlarini muhofaza qilish, shuningdek, harbiy xizmatchilarning huquq va ijtimoiy kafolatlarini kuchaytirishga qaratilgan qonunlar dastlabki tarzda muhokama qilindi.

Xususan, “Safarbarlik tayyorgarligi va safarbarlik toʻgʻrisida”gi Qonun bilan tinchlik davrida safarbarlik tayyorgarligini tashkil etish, alohida davrda davlat va aholi ehtiyojlarini taʼminlash, umumiy yoki qisman safarbarlikni amalga oshirish bilan bogʻliq munosabatlarni yagona huquqiy asosda tartibga solish nazarda tutilmoqda.

Shu bilan birga, safarbarlik jarayonida davlat organlari, iqtisodiyot tarmoqlari, tashkilotlar va fuqarolarning vazifa hamda majburiyatlarini aniq belgilash, ularning oʻzaro hamkorligini samarali tashkil etish masalalariga alohida eʼtibor qaratilmoqda.

Qoʻmita aʼzolari “Harbiy xizmatchilarning maqomi va ularni ijtimoiy himoya qilish toʻgʻrisida”gi qonunni ham atroflicha koʻrib chiqdi.

Qonun harbiy xizmatchilarning turli toifalari, harbiy yigʻinlarga jalb etilgan fuqarolar, harbiy xizmatdan zaxiraga olingan yoki isteʼfoga chiqarilgan fuqarolar, shuningdek, qonunda belgilangan hollarda harbiy

xizmatchilarning oila aʼzolarini huquqiy va ijtimoiy himoya qilish bilan bogʻliq munosabatlarni tartibga solishga qaratilgan.

Eng muhimi, hujjat bilan harbiy xizmatchilar va ularning oila aʼzolari uchun belgilangan huquqlar, ijtimoiy kafolatlar va imtiyozlarni taʼminlashning qonuniy asoslarini mustahkamlash nazarda tutilmoqda.

Majlisda “Litsenziyalash, ruxsat berish va xabardor qilish tartib-taomillari toʻgʻrisida”gi Oʻzbekiston Respublikasi Qonunining 1-moddasiga davlat sirlarini saqlash faoliyatining huquqiy asoslarini takomillashtirishga qaratilgan qoʻshimcha va oʻzgartirish kiritish haqida”gi qonun ham muhokamaga tortildi.

Taʼkidlandiki, hujjat bilan huquqiy boʻshliq va noaniqliklarni bartaraf etish hamda davlat sirlarini muhofaza qilishga oid talablarni kuchaytirish nazarda tutilmoqda.

Muhokama yakunida qoʻmitaning tegishli qarorlari qabul qilindi.

“Xalq soʻzi”.

PARLAMENTLARARO MUNOSABATLARNI FAOLLASHTIRISH YOʻLIDA

Oliy Majlis Senati Raisining birinchi oʻrinbosari Sodiq Safoyev Belgiya Qirolligining Oʻzbekistondagi Favqulodda va muxtor elchisi Matias Kende bilan uchrashdi.

Muloqot

Suhbat chogʻida Oʻzbekiston va Belgiya oʻrtasidagi munosabatlarning bugungi holati hamda parlamentlararo hamkorlikni yanada rivojlantirish istiqbollari muhokama qilindi.

Erishilgan kelishuvlarning oʻz vaqtida va sifatli ijrosini taʼminlashda parlamentlarning oʻrni muhim ekani qayd etildi. Parlamentlararo munosabatlarni kengaytirish, hamkorlik boʻyicha guruhlar va parlament qoʻmitalari oʻrtasidagi aloqalarni faollashtirish masalalariga urgʻu qaratildi.

Uchrashuvda savdo-iqtisodiy va investitsiyaviy hamkorlikni faollashtirish masalalari, xususan, Belgiya kompaniyalarining Oʻzbekiston Respublikasi Qonunining 1-moddasiga davlat sirlarini saqlash faoliyatining huquqiy asoslarini takomillashtirishga qaratilgan qoʻshimcha va oʻzgartirish kiritish haqida”gi qonun ham muhokamaga tortildi.

Taʼkidlandiki, hujjat bilan huquqiy boʻshliq va noaniqliklarni bartaraf etish hamda davlat sirlarini muhofaza qilishga oid talablarni kuchaytirish nazarda tutilmoqda.

Muhokama yakunida qoʻmitaning tegishli qarorlari qabul qilindi.

“Xalq soʻzi”.

Muloqot chogʻida Oʻzbekiston va Buyuk Britaniya oʻrtasidagi keng qamrovli sheriklik munosabatlarining bugungi holati hamda istiqbollari eʼtibor markazida boʻldi.

Soʻnggi yillarda siyosiy muloqot, parlamentlararo, savdo-iqtisodiy, investitsiyaviy va taʼlim sohalaridagi hamkorlik sezilarli darajada faollashgani qayd etildi. 2024-yilda qabul qilingan Keng qamrovli sheriklik toʻgʻrisidagi deklaratsiya va joriy yil fevral oyida imzolangan qoʻshma deklaratsiya ikki tomonlama aloqalarni strategik sheriklik darajasiga olib chiqish uchun mustahkam asos boʻlib xizmat qilayotgani taʼkidlandi.

Oʻz navbatida, infratuzilma, “yashil” energetika, muhim minerallar va qishloq xoʻjaligi kabi ustuvor yoʻnalishlarda amaliy hamkorlikni kengaytirish masalalari yuzasidan ham fikr almashildi.

Taʼlim sohasida qoʻshma dasturlarni koʻpaytirish, Oʻzbekistonda Buyuk Britaniyaning yetakchi universitetlari filiallarini ochish, pedagoglar tayyorlash va ingliz tilini oʻqitish sifatini oshirish boʻyicha hamkorlikni davom ettirish muhimligi aytili.

Uchrashuv yakunida tomonlar parlamentlararo

muloqotni yanada faollashtirish, iqtisodiyot va taʼlim yoʻnalishlarida erishilgan kelishuvlarning amaliy ijrosini qoʻllab-quvvatlash boʻyicha yakdil fikr bildirdi.

Yuqori palatada “Oʻzbekiston – Moldova” va “Moldova – Oʻzbekiston” hamkorlik boʻyicha parlamentlararo guruhlarining onlayn uchrashuvi boʻlib oʻtdi.

Muloqot chogʻida parlamentlararo hamkorlikni rivojlantirish va mavjud aloqalarni mustahkamlash masalalari yuzasidan atroflicha fikr almashildi.

Xususan, hamkorlik boʻyicha guruhlar faoliyatini kuchaytirish, parlament qoʻmitalari oʻrtasida muloqotni rivojlantirish, qonun ijodkorligi va parlament nazorati sohasida oʻzaro tajriba almashish katta ahamiyatga ega ekani qayd etildi.

Ikki mamlakat oʻrtasidagi savdo-iqtisodiy aloqalarni kengaytirish, hamkorlikning yangi yoʻnalishlarini belgilash, shuningdek, agrar sohada ilgʻor tajriba almashish muhim ekani taʼkidlandi.

Bundan tashqari, yoshlar siyosati, taʼlim, xotin-qizlarni qoʻllab-quvvatlash va gender tenglikni taʼminlash, madaniyat va sanʼat, sport hamda turizm sohalarida oʻzaro tajriba almashish va hamkorlikni rivojlantirish masalalariga ham eʼtibor qaratildi.

“Xalq soʻzi”.

CHIQINDI MUAMMO EMAS, ARZON RESURS

Soʻnggi yillarda mamlakatimizda chiqindilar bilan bogʻliq munosabatlarni tartibga solish, sohada zamonaviy boshqaruv tizimini joriy etish, qayta ishlashni rivojlantirish va xususiy sektor ishtirokini kengaytirish boʻyicha tizimli ishlar amalga oshirilmoqda. Chiqindilarni yigʻish va olib chiqish xizmatlarining sifatini yaxshilash, poligonlar faoliyatini tartibga solish, chiqindilarni qayta ishlash va ulardan energiya olish imkoniyatlarini kengaytirishga alohida eʼtibor qaratilmoqda.

Fikr

Aslida, chiqindilar tarkibida qayta ishlash mumkin boʻlgan plastmassa, qogʻoz, karton, shisha, metall va boshqa qimmatli resurslarni iqtisodiy aylanmaga qaytarish orqali bir vaqtning oʻzida ham atrof-muhitga tushadigan salbiy taʼsirni kamaytirish, ham yangi ish oʻrinlari yaratish va xomashyo resurslarini tejash mumkin.

Yaqinda Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev chiqindilarni boshqarish tizimini takomillashtirish, ularni qayta ishlash va elektr energiyasi ishlab chiqarish boʻyicha investitsiya loyihalarini taqdimoti bilan tanishganida shu haqda soʻz bordi.

Chiqindilarni boshqarishda eng ogʻirliq masalalardan biri – chiqindi poligonlarining holati. Shu sababli, poligonlarga chiqindi olib borib koʻmish amaliyotini bosqichma-bosqich kamaytirish va ularni zamonaviy chiqindilarni boshqarish majmualariga aylantirishga alohida eʼtibor qaratilmoqda. Bu borada zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, chiqindilarni iqtisodiy resursga aylantirish va sirkulyar iqtisodiyot tamoyillarini keng tatbiq qilish muhim ahamiyatga ega.

Taqdimotda qayd etilganidek, 2026-2027-yillarda chiqindilarni yoqish orqali elektr energiyasi ishlab chiqarish boʻyicha 6 ta investitsiya loyihasini amalga oshirish belgilangan. Ularning umumiy qiymati 933 mln. dollarga teng.

Joriy yilda hamda 2027-yilda ishga tushiriladigan quvvatlar natijasida yiliga 3,6 mln. tonna qattiq maishiy chiqindi qayta ishlashda hamda 1,6 mlrd. kilovatt-soat elektr energiyasi ishlab chiqariladi. Shu bilan birga, “nol” chiqindi tamoyiliga bosqichma-bosqich oʻtish, poligonlarga yuklamani kamaytirish va ekologik vaziyatni yaxshilash imkoni kengayadi.

Albatta, yangi chiqindilar yondashuvda poligonlarning chiqindilar saralanadigan, qayta ishlanadigan, organik qismi kompostlanadigan yoki energiya olishga yoʻnatiriladigan kompleks infratuzilma sifatida ahamiyatini yanada oshiradi.

Taʼkidlanganidek, kelgusida Qoraqalpogʻiston Respublikasi, Jizzax, Surxondaryo, Buxoro va Xorazm viloyatlarida Singapur, Janubiy Koreya, Xitoy

kompaniyalarining loyihalari amalga oshiriliishi nazarda tutilgan. Natijada chiqindilarni oddiy maishiy chiqindi sifatida poligonlarga joylashtirish oʻrniga, ulardan samarali foydalanish va iqtisodiy qiymat yaratish imkoni yuzaga keladi. Yiliga 1,9 mln. tonna qattiq maishiy chiqindi qayta ishlash, 635 mln. kVt-soat elektr energiyasi ishlab chiqarilishi nafaqat energiya taʼminotiga qoʻshimcha manba yaratadi, balki tabiiy resurslarga boʻlgan bosimni ham kamaytiradi. Yana bir muhim masala, loyihalar doirasida 500 ta yangi ish oʻrni yaratilishi esa chiqindilarni boshqarish sohasining yangi iqtisodiy faoliyat yoʻnalishiga aylanayotganini koʻrsatadi.

Eng muhimi, atmosferaga chiqariladigan “issiqxona gazlari” hajmini yiliga 316 ming tonnaga kamaytirish iqlim oʻzgarishiga qarshi kurashish, ekologik xavfsizlikni taʼminlash va mamlakatning “yashil” iqtisodiyotga oʻtish maqsadlariga erishishda muhim qadam hisoblanadi.

Bu borada yana bir masalaga alohida eʼtibor qaratish lozim. Chiqindilarni boshqarish samaradorligini faqat davlat organlari yoki sanitar tozalash korxonalari faoliyati bilan taʼminlab boʻlmaydi. Bu jarayonda aholining ekologik madaniyati hal qiluvchi oʻrin tutadi.

Shuning uchun maktab, oliy taʼlim muassasasi, mahalla va ish joylarida chiqindilarni kamaytirish va saralash madaniyatini shakllantirish boʻyicha doimiy targʻibot ishlarini yoʻlga qoʻyish zarur.

Endilikda sohada asosiy maqsad chiqindilarni shunchaki yigʻish va olib chiqib ketish emas, balki “chiqindi – resurs” tamoyilini amaliyotga keng joriy etishdan iborat boʻlmogʻi lozim.

Chiqindilar bilan bogʻliq muammolar yechimida mahalliy Kengashlar deputatlarining ishtiroki va jamoatchilik nazoratini kuchaytirish muhim ahamiyatga ega.

Shu bois mahalliy Kengash deputatlari oʻz saylov okruglarida mazkur masalalarni mintazam oʻrganib, aholi murojaatlarini umumlashtirishi, masʼul tashkilotlar hisobotlarini eʼshitishi, aniqlangan muammolarni Kengash sessiyalari va doimiy komissiyalar muhokamasiga kiritishi hamda ularning bartaraf etilishi ustidan deputatlik nazoratini amalga oshirishi zarur.

Erkin OMONOV,
xalq deputatlari Toshkent shahar Yunusobod tumani Kengashi deputati.

2027-yil 1-yanvardan mehnat shartnomasi asosida ishlayotgan xotin-qizlarga ularga berilgan homiladorlik va tugʻish taʼtili tugagan kundan boshlab farzandi 1 yoshga toʻlgunga qadar Davlat ijtimoiy sugʻurta jamgʻarmasi tomonidan bolani parvarishlash nafaqasini toʻlash tartibi joriy etiladi.

Oliy Majlis Qonunchilik palatasining navbatdagi majlisi bo'lib o'tdi. Unda O'zbekiston Respublikasi Davlat byudjetining va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlarining 2026-yil birinchi yarmidagi ijrosi to'g'risidagi hisobot, shuningdek, sudyalarning hamda ichki ishlar organlari profilaktika inspektorining maqomini belgilashga doir qator qonun loyihalari ko'rib chiqildi. Ushbu masalalar siyosiy partiyalar fraksiyalari va mas'ul qo'mitalar hamda ishchi guruh yig'ilishlarida batafsil muhokama qilingan, ularda olimlar, ekspertlar va tegishli vazirlik hamda idoralar mutaxassislari ishtirok etgani aytiladi.

Oliy Majlis Qonunchilik palatasida

Davlat byudjeti ijrosi ko'rib chiqildi

Deputatlar dastlab O'zbekiston Respublikasi Davlat byudjetining va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlarining 2026-yil birinchi yarmidagi ijrosi to'g'risidagi hisobotni ko'rib chiqdi. Uni O'zbekiston Respublikasi Bosh vazirining o'rinbosari – iqtisodiyot va moliya vaziri J. Qo'chqorov taqdim etdi.

Ta'kidlanganidek, jahon iqtisodiyotida noaniqliklar va xavf-xatarlar saqlanib qolayotgan murakkab sharoitda mamlakatimizda ichkil amalga oshirilayotgan islohotlar makroiqtisodiy barqarorlik va yuqori o'sish sur'atlarini ta'minlash imkonini berdi. 2026-yilning birinchi yarmida mamlakat yalpi ichki mahsuloti 8,5 foiz oshib, bunday o'sish sur'atlari bozor xizmatlarida – 16,9, sanoat ishlab chiqarishida – 8,0, qurilish ishlarida – 13,8 va qishloq xo'jaligida 4,7 foizni tashkil etgan. Amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida yil boshidagiga nisbatan inflyatsiya darajasi 3,3 foizgacha pasaydi. Asosiy kapitalga investitsiyalar 17,5 foiz oshib, 338,9 trln. so'm bo'ldi. To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar va kreditlar 12,4 mlrd. dollarga yetdi. Eksport hajmi oltin eksportini hisobga olmaganda 31,6 foizga o'sib, 14,4 mlrd. dollarni tashkil etdi.

Davlat byudjeti daromadlari 207,4 trln. so'mga yetkazilib, o'tgan yilning mos davridagiga nisbatan 63,2 trln. so'mga oshdi. Bevosita soliqlar 77 trln. so'mni (+75,1 foiz), bilvosita soliqlar 61,6 trln. so'mni (+20 foiz), resurs va mol-mulk soliqlari 29,1 trln. so'mni (+48,7 foiz) tashkil qildi. Mahalliy byudjetlarda 6,2 trln. so'm qo'shimcha manbalar shakllantirildi. Byudjet xarajatlarning 51,5 foizi yoki 105,8 trln. so'mi ijtimoiy sohani moliyalashtirishga yo'naltirildi. Bunda ta'lim sohasiga 49,5 trln. so'm, sog'liqli saqlashga 22,7 trln. so'm, nafaqa va moddiy yordam to'lovlariga 7,3 trln. so'm ajratildi. Barqaror rivojlanish milliy maqsadlari tamoyillari doirasida xarajatlarning 78,5 foizi (161,3 trln. so'm) milliy barqaror rivojlanish maqsadlariga yo'naltirildi.

Deputatlar ushbu natijalar Prezidentimiz rahbarligida iqtisodiy o'sish va moliyaviy barqarorlikni ta'minlash, eng avval, aholi turmush sharoiti va farovonligini yaxshilash, barqaror daromad manbalarini ko'paytirish va kambag'allikni qisqartirish borasidagi tizimli va ichkil islohotlarning amaliy samarasi ekanini alohida urg'ulashdi. Bu, ayniqsa, davlat o'z zimmasiga olgan ijtimoiy majburiyatlarini to'liq bajarayotganligida namoyon bo'lmoqda. Ijtimoiy soha xarajatlari 8,7 foizga o'sib, jami xarajatlarning 51,5 foizini tashkil etgani, aholini ijtimoiy himoya qilish va qo'llab-quvvatlash, bandligini ta'minlash va yashash sharoitini yaxshilash borasidagi dasturlar va loyihalar to'liq moliyalashtirilayotgani buning yaqqol dalili sifatida e'tirof etildi.

Muhokama davomida deputatlar Davlat byudjeti ijrosi borasida ayrim sohalarda byudjet mablag'larining ishlatilishi va maqsadli ko'rsatkichlarga erishilishi holatiga ham alohida e'tibor qaratdi. Aholini uy-joy bilan ta'minlash bo'yicha ipoteka kreditlariga 814,2 mlrd. so'm subsidiya berilgani, "Tashabbusli byudjet" tadbirlariga 3,2 trln. so'm ajratilgani, ichimlik suvi va oqova tarmoqlarini yaxshilashga 837,2 mlrd. so'm yo'naltirilgani aholi farovonligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Byudjetdan ajratilgan 13,0 trln. so'mlik subsidiyalarning 5,5 trln. so'mi ijtimoiy ahamiyatga ega sohalarga (nodavlat maktabgacha ta'lim muassasalari, jamoat transporti, ijara va shartnoma to'lovlar), 5,0 trln. so'mga yaqini energetika va issiqlik ta'minotida tariflar farqini qoplashga yo'naltirilgani ijibiy baholandi.

Majlisda deputatlar tomonidan Hisob palatasi xulosasida bayon qilingan tizimli muammolar va mablag'lardan foydalanishdagi kamchiliklarga tanqidiy munosabat bildirildi. Jumladan, ijtimoiy va ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirish dasturi doirasida ajratilgan markazlashgan investitsiya xarajatlari rejaga nisbatan 88,6 foiz, fan sohasi xarajatlari 85,4 foiz, obodonlashtirish ishlari 89,2 foiz ijro etilgani tanqid qilindi. Ajratilgan mablag'larning to'liq ishlatilmaslik sabablari so'raldi.

Soliq va bojxona imtiyozlari samaradorligi masalalari ham xalq vakillarining e'tibor markazida bo'ldi. Yarim yillikda berilgan soliq va bojxona imtiyozlarining byudjet daromadlariga hamda byudjet taqchililigiga ta'sirini baholash, shuningdek, ularning iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligini monitoring qilish ishlari hali talab darajasida emasligi ko'rsatib o'tildi. Shuningdek, vazirlik va idoralarning ichkil audit xizmatlari tomonidan byudjet mablag'laridan

maqsadsiz va noo'rin foydalanish holatlarini barvaqt aniqlash va oldini olish ishlari yetarlicha yo'lga qo'yilmagani qayd etildi.

Muhokamada deputatlar tomonidan Davlat byudjeti ijrosi samaradorligini oshirish va byudjet intizomini kuchaytirish maqsadida byudjet mablag'larini ajratishda natijadorlik va maqsadli indikatorlarga erishish ustidan monitoringni kuchaytirish, investitsiya dasturlariga kiritilgan obyektlarni foydalanishga topshirish muddatlariga qat'iy rioya etish, soliq va bojxona imtiyozlarining samaradorligini har bir soha va korxona kesimida chuqur tahlil qilish taklifi ilgari surildi. Shuningdek, vazirlik va idoralarning ichkil audit tuzilmalari mas'uliyatini oshirish, byudjet mablag'larining maqsadsiz sarflanishiga sabab bo'luvchi omillarni oldindan bartaraf etishga qaratilgan profilaktik choralarni kuchaytirish tavsiya qilindi.

Majlisda mas'ul qo'mita raisi Davlat byudjetining va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlarining 2026-yil birinchi yarmidagi ijrosi yalpi majlisga qadar barcha siyosiy partiyalar fraksiyalari va qo'mitalarda dastlabki tarzda atroflicha muhokama qilinganini, hisobotni ko'rib chiqishda deputatlar e'tibori nafaqat byudjet daromad va xarajatlari ko'rsatkichlarining bajarilishiga, shuningdek, ajratilgan mablag'larning aholi hayoti, hududlar rivoji va davlat dasturlari natijadorligiga qaratilganini ta'kidladi. Xalq vakillari tomonidan 60 dan ortiq masalalar ko'tarilib, berilgan savollarga mutasaddi vazirlik va idoralardan batafsil javoblar olinganini qayd etdi.

Sharofiddin NAZAROV,

Byudjet va iqtisodiy masalalar qo'mitasi raisi:

– Davlat byudjetining hisobot davridagi ijrosi “2026-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat byudjeti to'g'risida”gi Qonunda belgilangan byudjet parametrlari doirasida amalga oshirilgan. Tahlillar jarayonida ahamiyat qaratishimiz lozim bo'lgan muhim masalalar ham borligi ayon bo'ldi.

Jumladan, tadbirkorlik subyektlariga faqat jarima va ma'muriy bosim o'tkazish amaliyotidan voz kechib, faoliyat ko'rsatmayotgan yuridik shaxslar va yakka tartibdagi tadbirkorlarni nafaol holatdan chiqarish bo'yicha tizimli choralar ko'rish talab etiladi. Shuningdek, investitsiya loyihalarining biznes rejalari va qaytarilish xatarlarini oldindan baholash tizimini qayta ko'rib chiqish, loyiha-smeta hujjatlarini tayyorlashdagi byurokratik to'siqlarni bartaraf qilish yuzasidan aniq choralar belgilash maqsadga muvofiq.

Soliq organlarining axborot tizimlari va byudjet hisobotlari o'rtasida jiddiy tafovutlar saqlanib qolayotgani, hisobotlarda yuridik shaxslarning jami soliq qarzdorligi hamda tadbirkorlar tomonidan ortiqcha to'langan soliq summalari to'liq aks etirilmayotgani, jismoniy shaxslar va YATlarning soliq qarzdorliklari chetda qolayotganidan kelib chiqib, Soliq qo'mitasi axborot tizimlarini byudjet hisobotlariga to'liq integratsiya qilish orqali real soliq qarzdorligi va ortiqcha to'lovlar shaffofligini ta'minlashi, shuningdek, boqimanda qarzdorlikni undirish bo'yicha ta'sirchan va tezkor choralarni ko'rish zarur.

Majlisda Qonunchilik palatasidagi siyosiy partiyalar fraksiyalar rahbarlari muhokamadagi masala yuzasidan o'z munosabatlarini bildirdi.

Aktam HAITOV, Tadbirkorlar va ishbilarmonlar harakati – O'zbekiston Liberal-demokratik partiyasi fraksiyasining rahbari:

– Dunyoda murakkab vaziyat saqlanib turganiga qaramay, O'zbekiston iqtisodiyoti jadal sur'atlarda o'sib bormoqda. Bu, avvalo, davlatimiz rahbari boshchiligidagi amalga oshirilayotgan ichkil va to'g'ri iqtisodiy siyosatning ajoyib natijasidir.

Yalpi ichki mahsulotning 8,5 foiz, Davlat byudjeti daromadlarining esa 44 foiz oshgani mamlakatda yaratilgan iqtisodiy imkoniyatlar samarasini ko'rsatmoqda.

Davlat tomonidan ijtimoiy majburiyatlarning to'liq bajarilayotgani ham e'tiborga molik. Xususan,

kambag'allikni qisqartirish, yoshlarni ish bilan ta'minlash, tadbirkorlikni rivojlantirish borasidagi chora-tadbirlar izchil davom ettirilmoqda. Bu jarayonlar, o'z navbatida, eksport va investitsiya ko'rsatkichlarining o'sishi uchun ham muhim zamin yaratmoqda.

Byudjet ijrosini ta'minlashda parlament nazorati katta o'rinni tutadi. Shu bois fraksiya tomonidan byudjet ko'rsatkichlari yil davomida izchil o'rganib, tahlil qilib borilmoqda. Keyingi davrda ham belgilangan ko'rsatkichlarning amalga oshirilishi tegishli qo'mitalar bilan hamkorlikda nazoratga olinadi. Qolaversa, islohotlarning natijadorligini ta'minlashda ularning hududlar, mahallalar va aholi hayotiga qay darajada yetib borayotganini o'rganishda davom etamiz. Shu maqsadda fraksiyamiz a'zolari joylarda bo'lib, amalga oshirilayotgan ishlarni bevosita tanishadi hamda “islohotlar shtablari” bilan hamkorlik qiladi.

Alisher QODIROV,

“Milliy tiklanish” DP fraksiyasi rahbari:

– Dunyo iqtisodiyotida global silkinishlar kuzatilayotgan, ta'minot zanjirlari uzilayotgan, davlatlararo munosabatlar murakkablashayotgan bir davrda Prezidentimiz boshchiligidagi olib borilayotgan milliy yuksalish siyosatining natijalari o'laraq, yalpi ichki mahsulotimiz hajmi barqaror o'sayotganiga guvoh bo'lyapmiz.

Bu xalqimizning tafakkuri, tadbirkorlarimizning dunyoqarashi kengayayotganligi, daromadga, umuman, moliyaga munosabati o'zgarayotganligining yaqqol ko'rsatkichlaridan biri hisoblanadi.

O'zbekiston uchun sanoatning 8 foiz o'sishi – bu juda katta o'zgarish. Bir paytlar biz qishloq xo'jaligiga tayyanib qolgan mamlakat bo'lganmiz, hozirgi kunda sanoatimizning bunday sur'atda o'sishini, albatta, O'zbekiston dunyo iqtisodiyotida o'zining mustahkam o'rnini topish yo'lida tashlayotgan dadil qadamlari sifatida ko'rish mumkin.

Biz bugungi murakkab davrda hukumatning samarali ishini e'tirof etish bilan birgalikda ayrim masalalar yechimiga qaratilgan taktikalarimizni berdik. Maktabgacha ta'lim sohasida qamrovning o'sishiga, maktablardan ta'mirlashga erishyapmiz. Mablag' borasida hech qanday kamchilgimiz, e'tirozimiz yo'q. Lekin maktabdagi ta'lim sifati va bog'chaning mazmunida o'zgarishlarga erishishimiz kerak.

Shu bilan birga, ta'lim muassasalarida bugun kadrlar va milliy metodologiyamiz bilan bog'liq yechimlarni kutayotgan masalalar bor. Va biz, fraksiya a'zolari bu borada tegishli vazirlik bilan yaqindan ishlashga tayyormiz.

Muhammad VALIYEV,

O'zbekiston “Adolat” SDP fraksiyasi a'zosi:

– Bizningcha, byudjet xarajatlarning yarmidan ko'pi insonning ta'limi, salomatligi va farovonligini yaxshilash bilan bog'liq sohalarga yo'naltirilayotgani – ijtimoiy davlat tamoyilining amalda o'z ifodasini topayotganini ko'rsatmoqda.

Aholining bevosita ehtiyojlarini hal etishga xizmat qilayotgan “Tashabbusli byudjet” jarayonlaridagi yangi yo'lga qo'yilgan “Deputat tashabbusi” amaliyotini ham alohida ijibiy baholaymiz. Mazkur mexanizm saylovchilarni tomonidan qo'llab-quvvatlangan, ammo ovoz berish yukanlariga ko'ra qo'llab bo'la olmagan loyihalarni qayta ko'rib chiqish imkonini bermoqda. Ayniqsa, aholisi kam va ovoz to'plash imkoniyati nisbatan cheklangan mahallalar uchun bu muhim imkoniyatdir.

Fraksiyamiz inson kapitaliga, ayniqsa, oliy ta'lim va ilm-fanni rivojlantirishga yo'naltirilayotgan mablag'larni ham alohida e'tirof etadi. Talabalarni moliyaviy qo'llab-quvvatlash borasidagi ishlar ham e'tiborga molik. Hisobot davrida 1800 nafarga yaqin talabalarga 26,2 mlrd. so'mlik imtiyozli ta'lim kreditlari ajratilgan. Bundan tashqari, 7 ming nafardan ortiq talaba xotin-qizlarga 87,8 mlrd. so'mlik foizsiz ta'lim kreditlari moliyalashtirilgan. Shu bilan birga, davlat oliy ta'lim muassasalari magistraturasida tahsil olayotgan 11,1 ming nafar xotin-qizning 75,5 mlrd. so'mlik shartnoma to'lovlarini Davlat byudjeti hisobidan qoplab berilgan. Bizningcha, bunday qo'llab-quvvatlovlar yoshlarning oliy ta'lim olish imkoniyatlarini yanada kengaytirishga, ayniqsa, xotin-qizlarning bilim olishi uchun teng sharoitlar yaratishga xizmat qilmoqda.

Ulug'bek INOYATOV,

O'zXDP fraksiyasi rahbari:

– Fraksiya yig'ilishida amalga oshirilgan ijibiy ishlar bilan bir qatorda yo'l qo'yilgan ayrim kamchiliklarni bartaraf etishga qaratilgan taktikalar ilgari surdik.

Xususan, ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash uchun Davlat byudjetidan yetarli darajada mablag'lar ajratilayotgan bo'lishiga qaramay ayrim vazirlik va tashkilotlarning harakatsizligi

tufayli mablag'lar o'z vaqtida o'zlashtirilmay qolayotgani alohida ta'kidlandi. Jumladan, sog'liqli saqlash tizimida ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan kasalliklarga yo'naltirilayotgan mablag'larni o'zlashtirish ijrosining pastligi, tibbiy dori-darmonlar va tibbiy vositalarni xarid qilish jarayonlarining belgilangan muddatlarda amalga oshirilmasligi sohada tizimli muammoga aylanib bormoqda.

Biz hukumat a'zolariga kuzatilgan kamchiliklarni bartaraf etish bo'yicha tegishli choralarni ko'rish hamda loyihalarni yakuniga yetkazish yuzasidan nazorat rejalarni ishlab chiqish borasidagi tavsiyalarimizni berdik. Bundan tashqari, infratuzilmani rivojlantirish dasturiga kiritilgan yangi obyektlar bo'yicha loyiha-smeta hujjatlarini o'z vaqtida ishlab chiqish, shuningdek, Hisob palatasining xulosasida ko'rsatilgan Davlat byudjeti ijrosi, soliq va bojxona ma'murchiligiga oid kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan Hukumat ta'sirchan choralarni ko'rish zarurligini bildiramiz.

Abdushukur HAMZAYEV, O'zbekiston Ekologik partiyasi fraksiyasi rahbari:

– Hisobotda keltirilgan raqamlar, islohotlar va xalqaro baholar shuni ko'rsatadiki, dunyoda yuz berayotgan geosiyosiy to'loqlar, savdo urushlari, boj to'siqlari, ta'minot zanjirlarining parchalanishiga qaramay Yangi O'zbekiston nafaqat barqarorlikni saqlab qolmoqda, balki o'sish sur'atlari bilan dunyoning e'tiborini tortmoqda. Biz uchun eng quvonarli islohotlardan biri shuki, ekologiya masalasi bugun davlat moliyasining ikkinchi darajali emas, aksincha uning markaziy yo'nalishlaridan biriga aylanmoqda. Ilk bor tashkil etilgan Ekologiya davlat maqsadli jamg'armasiga transfert ajratilib, mablag'lar “Yashil makon”, “Eko-madaniyat”, “Toza havo” va “Biomeros” yo'nalishlariga sarflanmoqda.

“Yashil” byudjetlashtirish tamoyillari asosida o'tkazilgan tahlil natijalariga ko'ra, birinchi yarim yillik byudjet xarajatlarning 21,1 trln. so'mi, ya'ni 10,2 foizi bevosita atrof-muhitga ijibiy ta'sir ko'rsatuvchi xarajatlari sifatida baholandi. Boshqacha aytganda, har yuz so'mlik davlat xarajatining deyarli o'n to'rt so'mi u yoki bu tarzda ekologiya bilan bog'liq. Bu – ekologik siyosat endi so'zda emas, byudjet tilida ifodalanganiyotganining dalili.

Yalpi majlis yakunida Qonunchilik palatasining 2026-yil birinchi yarmida Davlat byudjeti va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlari ijrosi to'g'risidagi hisobotni tasdiqlash hamda bildirilgan taklif va tavsiyalarni amalga oshirishga qaratilgan tegishli qarori qabul qilindi.

Sudya maqomi qonun bilan mustahkamlanadi

Majlisda “Sudyaning maqomi to'g'risida”gi qonun loyihasi ikkinchi o'qishda muhokama qilindi.

Ushbu hujjat sudyalarning maqomini alohida qonun darajasida belgilash hamda sud hokimiyati mustaqilligini yanada mustahkamlashga qaratilgan. U bilan sudyalik lavozimiga nomzodlar uchun ayrim talablar qayta ko'rib chiqilmoqda. Xususan, sudya hamda xalq maslahatchilari uchun yosh senzini 35 dan 30 yoshga tushirish belgilanmoqda.

Shuningdek, sudyani dastlab 5 yilga, keyin esa muddatsiz davrga tayinlash tartibini joriy etish, sudya, sud raisi va rais o'rinbosari lavozimlariga qo'yiladigan talablarni kuchaytirish nazarda tutilmoqda. Loyihada sudyalari va ularning oila a'zolarini ijtimoiy himoya qilish choralari bilan bog'liq normalar aks etmoqda.

Qonun loyihasini ikkinchi o'qish muhokamasi uchun takomillashtirish davomida sudya faoliyatining asosiy prinsiplariga doir normalar qayta tizimlashtirilgani, xususan, sudyaning qaror qabul qilishda siyosiy qarashlardan va boshqa tashqi ta'sirlardan xoli bo'lishi alohida prinsip sifatida mustahkamlab qo'yilgani qayd etildi. Shu bilan birga, sudyaning mustaqilligiga oid normalar esa tegishli muddada tizimli va yaxlit tarzda ifodalanganligi ta'kidlandi.

Loyiha bilan qonunchilikka yangi kirib kelayotgan iste'fodagi sudyaning maqomiga va uning faoliyati kafolatlariga oid normalar yanada aniqlashtirilgani ham aytib o'tildi. Jumladan, iste'fodagi sudyaga guvohnoma berish, uni o'z roziligi bilan sudyalari hamjamiyati organlari faoliyatiga jalb etish, sudya sifatida ishlagan davrida odil sudlovni amalga oshirish bilan bog'liq bildirgan fikrlari va qabul qilgan qarorlari uchun daxlsizlik kafolatlarini saqlash, shuningdek, professional mediatorlik faoliyati bilan shug'ullanish bo'yicha taqdim etilishiga oid masalalar aniq ifodalanmoqda.

Zuhriddin MAVLONOV, Korrupsiyaga qarshi kurashish va sud-huquq masalalari qo'mitasi a'zosi:

– Yana bir muhim o'zgarishlardan biri –

sudyalarni intizomiy javobgarlikka tortishga sabab bo'ladigan harakatlarni aniq mezonlar asosida qayta ifodalandi. Xususan, “qonuniyligni qo'pol ravishda buzish” tushunchasining mazmuni ochib berildi, bunday holatni yuqori instansiya sudi tomonidan aniqlash va tegishli xususiy ajrimda qayd etish mexanizmi belgilandi. Bu, o'z navbatida, intizomiy ishlarni yuritishda aniqlik, shaffoflik va adolatlikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Muhokamada deputatlar sudyalarning maqomini alohida qonun darajasida belgilash sud hokimiyati mustaqilligini ta'minlash, sudyalarning huquqiy va ijtimoiy himoyasini kuchaytirishda muhim ahamiyatga ega ekanini ta'kidlashdi.

Majlisda qonun loyihasi deputatlar tomonidan qabul qilindi va Senatga yuborildi.

Profilaktika inspektorlarining maqomi qonun darajasida belgilanmoqda

Deputatlar “Ichki ishlar organlari profilaktika inspektorining maqomi to'g'risida”gi qonun loyihasini ikkinchi o'qishda muddama-mudda ko'rib chiqishdi.

Ushbu hujjat bilan profilaktika inspektorining maqomi, asosiy vazifalari, huquq va majburiyatlari, javobgarligi hamda xizmatni o'tash tartibi belgilanmoqda. Xususan, inspektorning kasbiy faoliyatiga asossiz aralashish, uni xizmat vazifalari bilan bog'liq bo'lmagan ishlarga jalb qilish va unga qo'shimcha vazifalar yuklashga yo'l qo'ymaslik nazarda tutilyapti.

Qonun loyihasida profilaktika inspektorining asosiy va ko'maklashuvchi vazifalari ham aniq belgilanmoqda. Jumladan, profilaktika inspektori huquqbuzarliklar to'g'risidagi murojaatlarni qabul qilib, ularga tezkor munosabat bildirishi, shaxslarni profilaktik hisobga va ma'muriy nazoratga olishi, umumiy, maxsus va viktumologik profilaktikani amalga oshirishi, huquqbuzarliklarni aniqlashi va ularga chek qo'yishi, ma'muriy ishlarni yuritishi, tazyiq va zo'rovonlikdan jabrlanganlarga himoya orderi berishi, voyaga yetmaganlar va yoshlar o'rtasida profilaktika ishlarni olib borishi hamda jamoat xavfsizligi va ro'yxatdan o'tish qoidalariga amal qilishini ta'minlashi nazarda tutilmoqda. Shuningdek, u qidiruv tadbirlarida hamda taqtiqlangan va ekstremistik guruhlariga aloqador shaxslarni aniqlashda qatnashishi, tegishli organlarga profilaktika ishlari ko'maklashishi, probatsiya nazoratidagi shaxslarni tekshirishi, qurol va o'q-dorilarni saqlash qoidalariga rioya etilishini nazorat qilishi va oilalardagi ijtimoiy-maishiy muammolarni o'rganib, ularni bartaraf etishda vakolatli organlarga ko'maklashishi belgilab qo'yilmoqda.

Profilaktika inspektorining aholi oldidagi hisobdorligini kuchaytirishga ham alohida e'tibor qaratilyapti. Uning har chorakda xizmat hududida amalga oshirilgan ishlar yuzasidan aholi va jamoatchilik oldida hisobot berishi belgilanmoqda. Qolaversa, aholining profilaktika inspektori faoliyatiga nisbatan “ishonchsizlik tashabbusi”ni bildirish mexanizmi joriy etilyapti.

Hujjatda profilaktika inspektorlarining ijtimoiy-huquqiy himoyasini mustahkamlash, ularning sha'ni va qadr-qimmatini davlat tomonidan himoya qilish, mehnatiga munosib haq to'lash, xizmat va uy-joy sharoitlarini yaxshilash, samarali faoliyat yuritayotgan xodimlarni rag'batlantirishga oid kafolatlar o'z aksini topgan.

Saydullo AZIMOV, Xalqaro ishlar, mudofaa va xavfsizlik masalalari qo'mitasi a'zosi:

– Qonun loyihasini ikkinchi o'qishga tayyorlab jarayonida deputatlar tomonidan uning ayrim normalarini aniqlashtirish va yanada takomillashtirish bo'yicha berilgan takliflar tegishli vazirlik va idoralari vakillari, soha mutaxassislari ishtirokida qizg'in muhokama qilinib, chuqur tahlilga tortildi. Ishchi guruh yig'ilishlarida bildirilgan takliflar har tomonlama ko'rib chiqilib, loyihaning normalari o'zaro muvofiqligi, ularni amaliyotda samarali qo'llash mexanizmlari, profilaktika inspektorining huquq va majburiyatlari hamda faoliyati kafolatlarini aniq ifoda etish masalalariga alohida e'tibor qaratildi. Aytish kerakki, qonun loyihasining qabul qilinishi huquqbuzarliklar profilaktikasini sifat jihatdan yangi bosqichga olib chiqish, har bir mahallada xavfsiz muhitni ta'minlash, profilaktika inspektorlarining mas'uliyati va aholi bilan ishlash samaradorligini oshirish, ularning huquqiy va ijtimoiy himoyasini kuchaytirishga xizmat qiladi.

Majlisda qonun loyihasi deputatlar tomonidan qabul qilindi va Senatga yuborildi.

“Xalq so'zi”.

Fabio Kannavaro boshchiligidagi O'zbekiston milliy terma jamoasi 1-oktyabr kuni Toshkentda Suriyaga qarshi o'rtoqlik o'yinini o'tkazadi.

Xalq so'zi Narodnoe slovo

MUASSISLAR:
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi
Qonunchilik palatasi Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi
Senati Kengashi

Bosh muharrir O'tkir RAHMATOV

2020-yil 25-martda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligida 0001-raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr indeksi – 229. Buyurtma G-942. 19 279 nusxada bosildi. Hajmi – 2 taqob. Ofset usulida bosilgan. Qog'oz bichimi A-2. Bahosi kelishilgan narxda.

Gazetamiz haqidagi ma'lumotlarni yuklab olish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling.

TELEFONLAR:

Devonxona 71-259-74-51; kotibxona 71-259-74-53;
e'lonlar 71-259-74-55.

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriz qilinmaydi va mullifga qaytarilmaydi.
Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan tashkilot javobgar.
Gazeta tahririyat kompyuter markazida terilish hamda operator M. Begumratov tomonidan sahifalandi.
Gazetaning poligrafik jihatdan sifati chop etilishiga “Sharq” nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi mas'ul.
Bosmaxona telefoni: 71-233-11-07.

MANZILIMIZ:
100066,
Toshkent shahri,
Islom Karimov ko'chasi, 55-uy.
Navbatchi muharrir F. Bozorov.
Muharrir Sh. Mashrabboyev.

“Sharq” nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasi. Korxona manzili:
Buyuk Turon ko'chasi, 41. O'ZA yakuni – 23.55 Topshirildi – 00.20

1 2 3 4 5 6